

Forord

Dette nummer af *Kultur & Klasse* er viet til et tema om Europa. I de seneste årtier er der sket radikale forskydninger i vores måde at anskue Europa. Dette gælder både, når man ser Europa indefra og udefra. Hvori består disse forskydninger og hvordan har litteratur og kunst reflekteret dem? Vi ser på, hvordan forestillinger om Europa har set ud historisk og ser ud i dag. Gæsteredaktører og ansvarlige for dette tema er Leonardo Cecchini, Hans Lauge Hansen og Ken Henriksen, alle fra Institut for Sprog, litteratur og kultur, Aarhus Universitet. I »Blik på Europa – en introduktion« giver de en længere introduktion til temaet.

Udover temaet trykker vi i dette nummer tre artikler, der alle koncentrerer sig om genreteoretiske diskussioner, men ud fra tre meget forskellige genrer, hhv. tragedien, poesien/poetikken og filmkomedien.

Claus Esmann Andersen behandler i en systematisk, formidlende artikel, med titlen »Teorier om det tragiske – med særligt henblik på det moderne tragiske og med udblik til Blichers »Hosekrammeren««, en række linjer i tragedieforståelsen. Hensigten er at kvalificere begrebet »tragisk«, som i en moderne kontekst ofte anvendes løst og metaforisk om meget forskelligartede værker. Først og fremmest skelner Esmann Andersen mellem en nietzscheansk og en hegeliansk linje, og det diskuteres, hvorledes Aristoteles er blevet anvendt på forskellig vis inden for disse linjer. Herefter inddrages den psykoanalytiske forståelse, primært med henblik på at forstå det subliminale tragiske. Endelig vises, hvordan de forskellige opfattelser af det tragiske kan gøres anvendelig i en analyse af et litterært værk, her »Hosekrammeren« af Steen Steensen Blicher.

I artiklen »Poetikens kunstformer. Om forholdet mellem poesi og poetik i Niels Lyngsøs *MORFEUS*« analyserer Jakob Schweppenhäuser den genre-mæssige hybriditet i værket *MORFEUS*. Værket består med Schweppenhäusers ord af »200 upaginerede, kvadratiske løsblade (25x25 cm), over hvilke en mangfoldighed af tekstformer i alle størrelser slynger sig i alle retninger, sammenhæftet med metalringe i ryggen.« Han forfølger denne mangfoldighed både morfologisk og teoretisk med henblik på at vise, hvordan den sensoriske, poetiske tilgang til poesi med fordel kan overføres til poetologien, så den poetiske funktion tydeliggøres.

Endelig i »Keaton og masserne« diskuterer Ulrik Schmidt, hvordan 'massen' får betydning i Buster Keatons filmiske komedier. Ved masse for-

stås både en folkelig masse, fx store desubjektiverede menneskemængder på åbne pladser eller i små rum og en genstandsmæssig masse, af både fast karakter fx store klipper, ildmasser eller og flygler, og flydende karakter, fx vandfald og lign. Konfrontationen mellem individ og masse er i bund og grund tragisk, men den forløses i en ekstatiske latter inden for komedien og Keaton arbejder ikke kun tematisk med dette, men også med at organisere sine film på en 'masseagtig' måde ved at ophobe sekvenser på en særlig fortættet måde.

Forlagsskifte

Dette nummer af *K&K. Kultur & Klasse* er det sidste nummer, som udgives af forlaget Medusa. Fra og med næste nummer (nr. 109) overgår tidsskriftet til Aarhus Universitetsforlag. Hermed er en æra slut. Forlaget Medusa har med Professor Jørgen Holmgaard i spidsen (og med undtagelse af nogle få år fra 1981-84) udgivet skriftet siden 1977, fra nr. 29. I *K&K* nr. 100 har han selv fortalt den dramatiske historie om tidsskriftets udvikling. Trods mange skift i tidsskriftets profil har det i alle disse år haft høj akademisk standard og velredigerede, tilgængelige og kritiske artikler som den største ambition. Vi takker Medusa og Jørgen Holmgaard for et mangeårigt, godt og fleksibelt samarbejde.

Red.

